

*K*vinnodräkt
från
*K*rogsered socken, *Å*rstads härad

*H*istorik om *K*rogsereds kvinnodräkt

O mkring 1975 påbörjades arbetet med att forska fram Krogsereds bygdedräkt. 1980 var dräkten klar. Dräkten är en rekonstruerad dräkt då vi har haft många origianldelar att utgå ifrån.

De flesta plaggen härrör ifrån Svenborg Karlsdotter f. 1797 i Talsjö, Krogsereds socken. Hon flyttade till Älgås, Drängsereds socken på grund av giftemål.

Plaggen som tillhört Svenborg är: –

1. Livstycke, rosa linne bandkantat med ljusgrönt linneband.
2. Vit tröja. Vit reliefrandat bomullstyg.
3. Förkläde i munkabälte
4. “ vävrandigt tuskaft i ljusa färger
5. “ kattunstryck i grönt, beige och brunt.
6. Tyllsjal med vitt broderi.

Ytterligare plagg som kommit från skilda gårdar är förkläde i noppväv (Albertina Wilhelmina Bertilsson) och ett tvärrandigt förkläde (ägare okänd). En schal i rosa siden med silkebroderi kommer ifrån Vismhult (finns på Nordiska museet).

Efter genomgång av bouppteckningar ifrån slutet av 1700-talet och början av 1800-talet kom vi fram till att kjolarna kunde ha olika färg såsom brunt, grönt eller blått ylletyg. Strumporna är vita. Mössan hittades i Greppereds hembygds-gård vid renovering. Den låg bland fyllning i en vägg. Mössan kom från Jon i Slätthults svärdotter. Nilla Svensdotter f. 9 april 1822.

August Bondesson bekräftar vidare vid en inventering i Älgås 1878 att där fanns bl.a. ”en dräkt från början af århundradet”. (sid. 91 i *A. Sandklefs: August Bondesson*).

Inger Hallberg

Kvinnodräkt från Krogsereds socken, Årstads härad

Dräkt Beskrivning	Förlaga Härad, socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota-, mönsterritare
Överdelar			
Brearessärken	Breared	Skjortlinne	
Linnesärk med knutsöm på ärmlinning	HM. 132446	Skjortlinne Överdel 19 fr./cm Nederdel 11 tr./cm	
Kjolar			
Yllekjol i olika färger. Brunt, grönt eller blått ylletyg.	Komponerad efter bouppteckning efter Bengta Johansdotter, Yttre Århult, Krogsered. Hon avled 1819-02-27		
Livstycken			
Rosa livstykke med grön kantning och snörhål och stickning runt "pinnar" i blått.	Originalen kommer ifrån Svenborg Karlsdotter, Talsjö, Krogsered f. 1797.	Rosa linne 20 tr./cm. Kantband i ljusgrönt linne. Snörhålen och stickning i blått lingarn. Foder i oblekt grovt linne. Pådad snodd till snörning.	

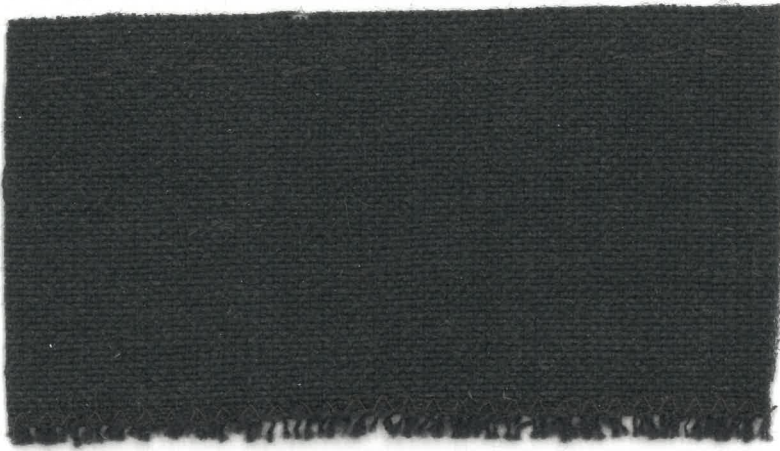
Kvinnodräkt från Krogsereds socken, Årstads härad

Dräkt del Beskrivning	Förlaga Härad, socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota-, mönsterritare
Förkläden			
1. Munkabälte i rosa, blått och vitt	Originalen kommer från Svenborg Karlsdotter i Krogsered f. 1797.	1. Bomull i inslag och varp	
2. Tuskaft randat i rosa, gult, blått och vitt.	" " "	2. Bomull i inslag och varp	
3. Blommigt i blågrönt (medaljong-mönster) i brunt på beige botten.	" " "	3. Bomull	
4. Tvärrandigt i mörkblå botten med ränder i rött, gult och vitt.	Uppgift saknas.	4. Bomull i inslag och varp	
Huvudbonader			
Svart bomull kantad med svart band, foder av blaggarn. Broderi av silke.	Originalen, (hättan) härstammar från Johns i Slätthult svärdotter Nilla Svensdotter f. 1822-04-09. Originalen hittat i Grepperd. Hembygdsgården vid renovering.	Kypertvävd bomull. Silke i grönt, blått, gult, mörk rosa, ljus rosa och blommor av tyll.	
Lin			
Vit tyll med trätt mönster	Original: Användes 1830 som konfirmationssjal av A J A D, Rya	Vit bomullstyll. Broderi med vit bomullstråd.	

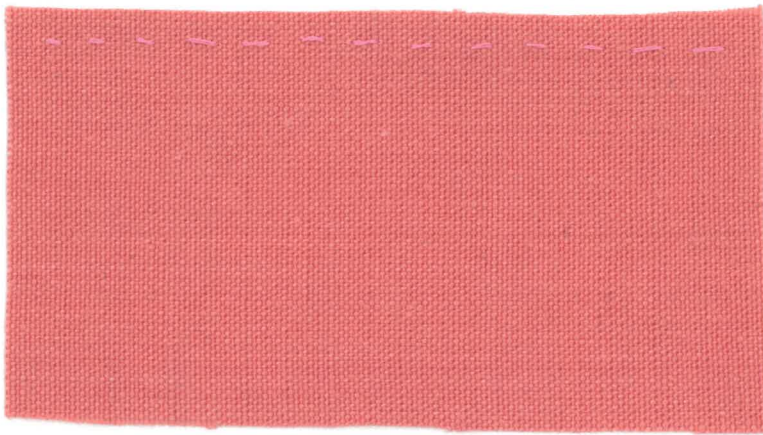
Kvinnodräkt från Krogsereds socken, Årstads härad

Dräkt Beskrivning	Förlaga Härad, socken, Inventarienummer	Dräktmaterial	Vävnota-, mönsterritare
Ytterplagg			
Vit tröja	Svenborg Karlsdotter, Talsjö f. 1797	Vitt bomullstyg, strukturvävd randning.	
Tillbehör			
Strumpor		Vit bomull	
Sidensjal med broderi	Från Vismhult och finns på Halmstad museum	Rosa siden med broderi av silke i rosa, gult, blått och grönt. Blommor av tyll påsydda.	
Kjolväska		Olika utföranden	

Krogsereds kvinnodräkt

Ylletyg till kjol

Tyg till livstycke

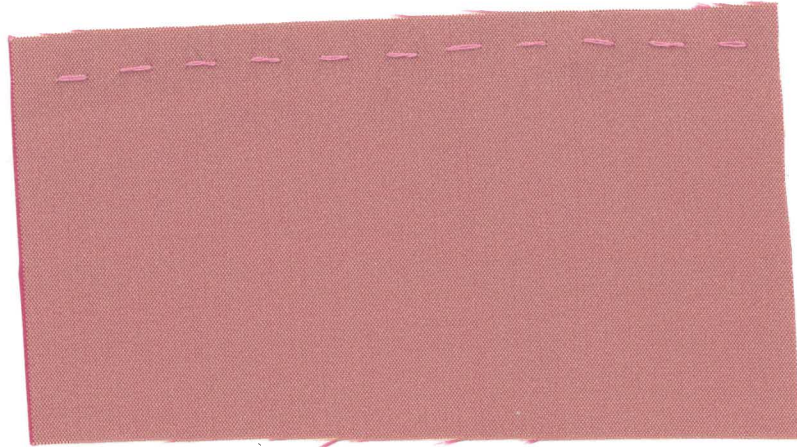

Kantband till
livstycke

Förkläde i munkebälte

*K*rogsereds kvinnodräkt

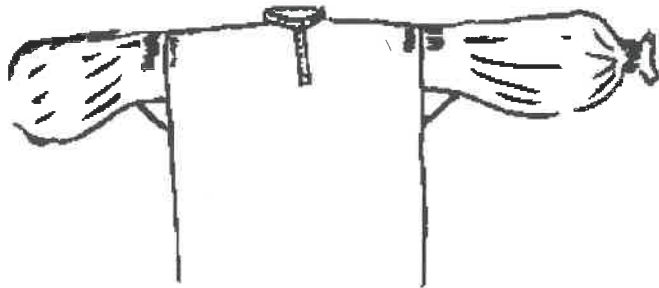

Sidentyg till sjal.

*Tyll till sjal och mösslin
(Bomullstyll.)*

Överdel

Krogsered sn, Årstad hd

Särk nr 1

Särk nr 2

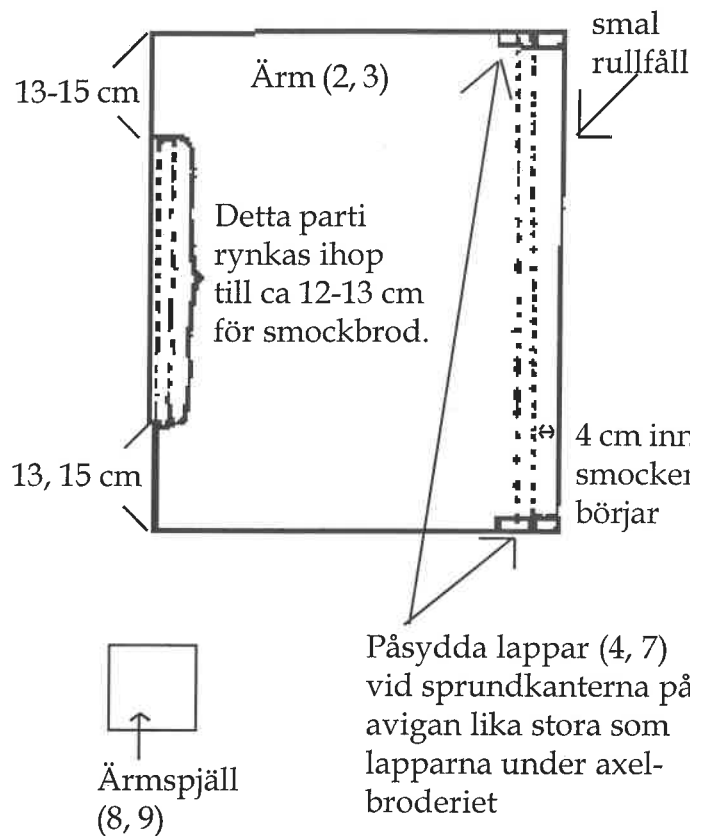
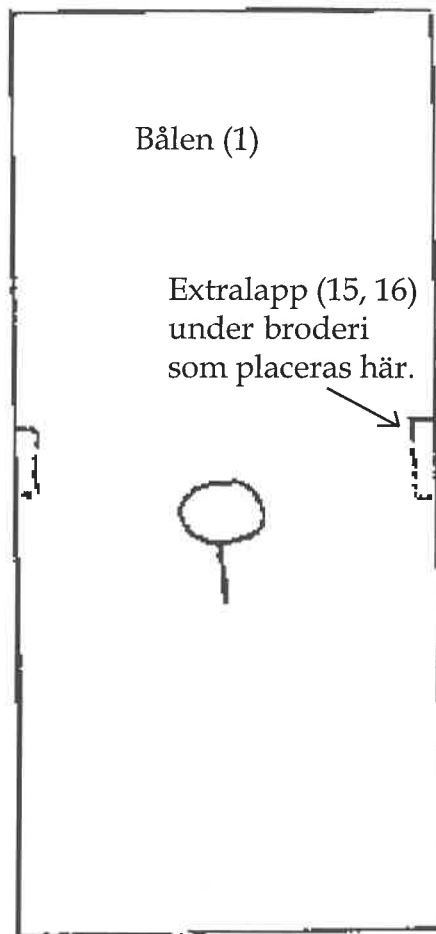
1. *Särk* av vitt linne, broderad i rosa lingarn. Särken kommer från Breared i södra Halland.
NM 141 826. Maskinsydd kopia sydd 1924 efter HM 137 40.
2. *Särk* HM 132 44 i linne med knutsöm på ärmlinning.

Kjol

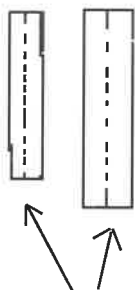

Kjol i brunt, grönt eller blått ylletyg.
Krogserd sn. Årstads hd.

Breareds särk med smocksöm (18 bitar komplett)

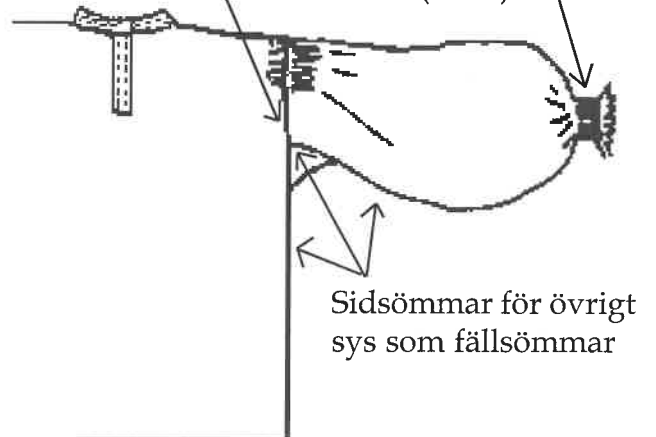
Halsremsa (12) Viks på mitten (längden) och broderas övre halvan innan den sys fast.

Remsor som kantar sprundet framtill. Den bredare, som kommer att ligga över broderas på den halva som kommer att synas. (Båda viks på mitten se linjen på skissen!) Den smala remsan döljs av den andra. (13, 14)

Runt ärmhålets sömsmånar sys en extra tygremsa för att dölja "trasorna" (17, 18)

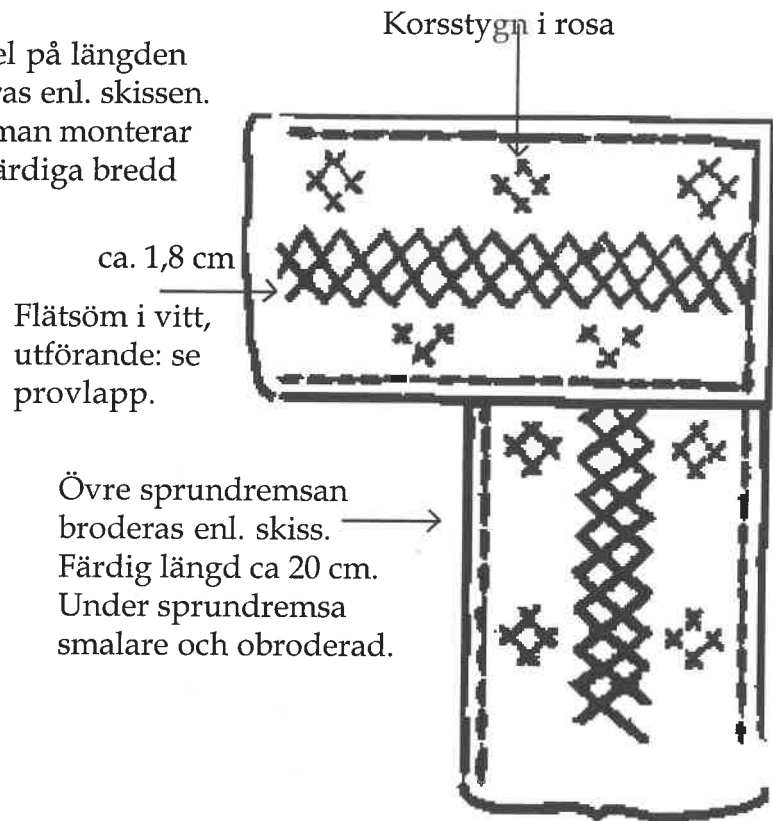
Smal broderad remsa sys på ovan smockbroderiet. (10-11)

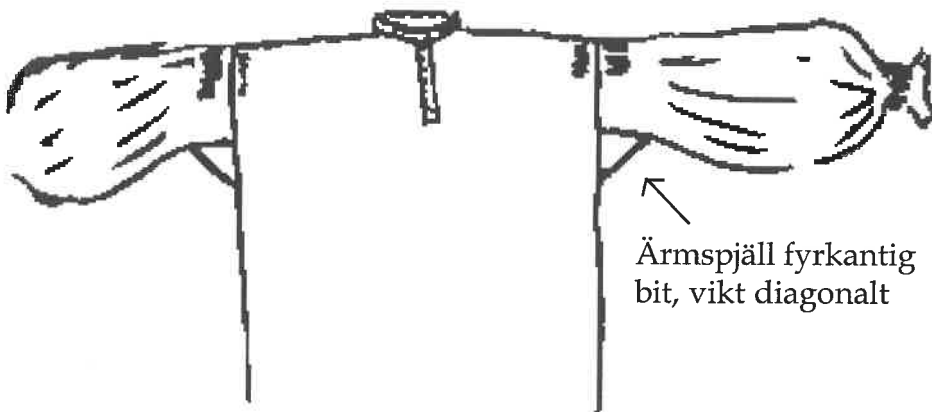
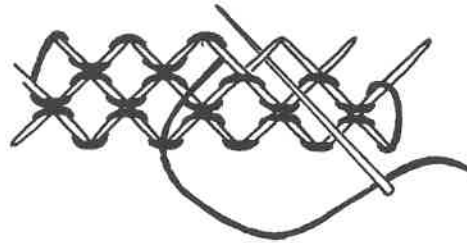
Breareds smocksärk

Överdel med smockbroderier

Halsremsan viks dubbel på längden och övre halvan broderas enl. skissen. Enklast brodera innan man monterar fast den. Halskantens färdiga bredd ca 1,8 cm.

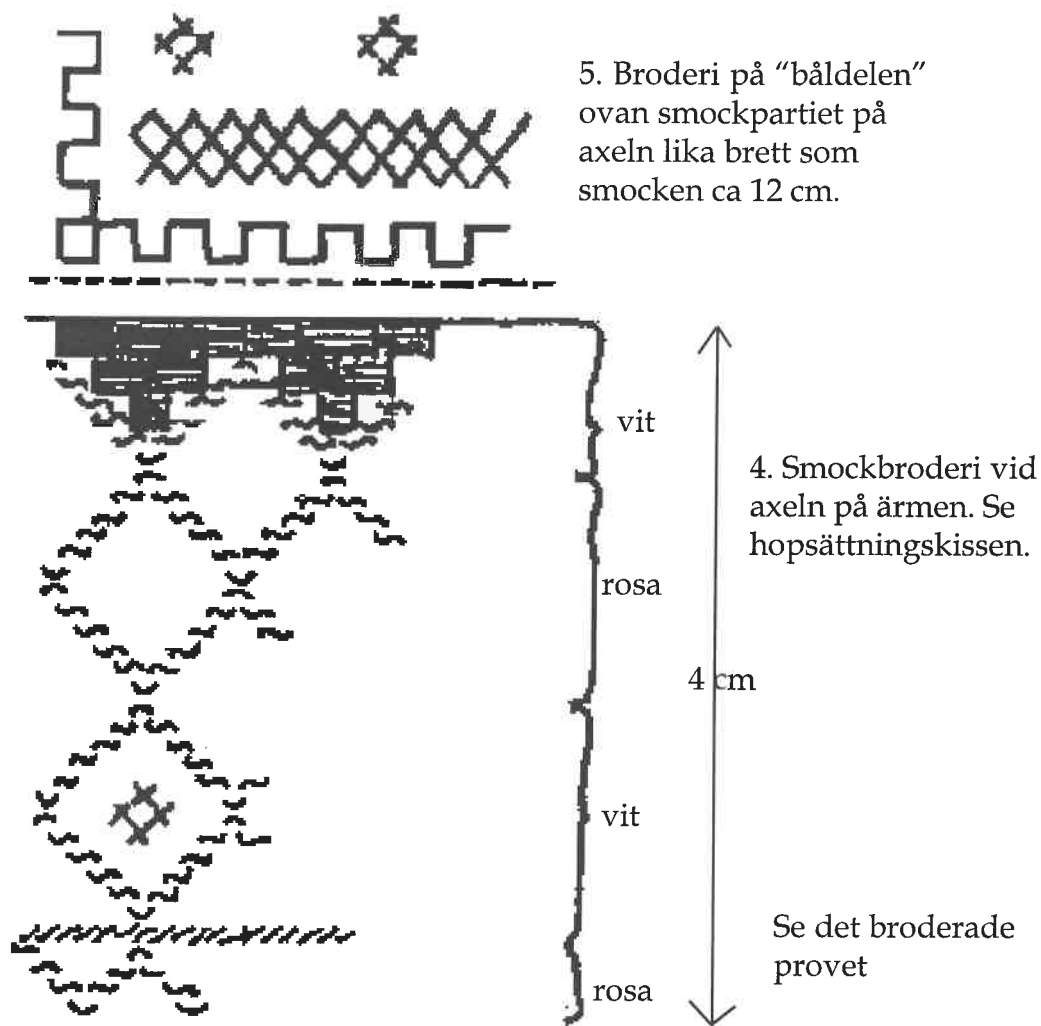
Prov på hur flätsömmen sys. Sys i enbart vitt på överdelen.

Ärmspjäll fyrkantig bit, vikt diagonalt

Överdelen sys ihop med fällsömmar. Ärmarnas smockbroderier, utföres innan de sys ihop med bälten. Extra remsa är sydd runt ärmhålens sömsmånar så att ej trasorna kryper fram.

Breareds smocksärk

När man skall brodera smocksöm börjar man att dra rynktrådar så att rynkor bildas att sedan brodera i.

Broderingen underlättas av flera rynktrådar.

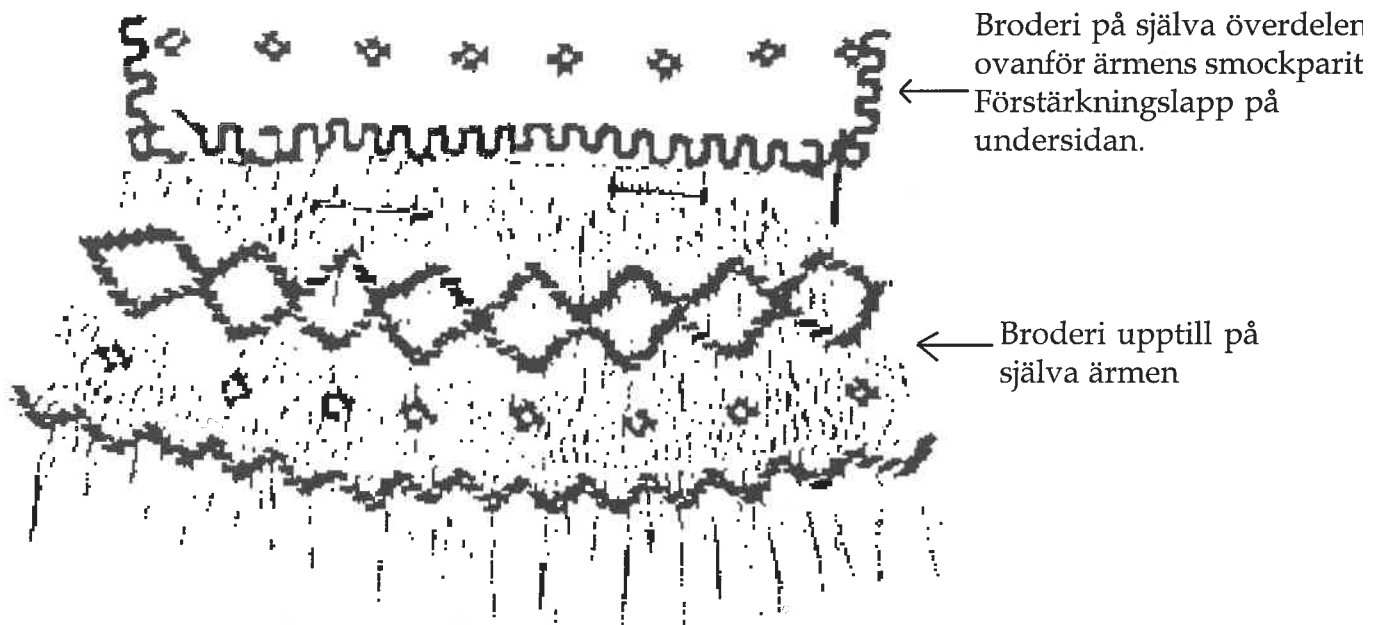
Det är viktigt att stygnen i de olika rynktrådarna kommer mitt över varandra.

Enklast är att köpa en bit stramalj med 2-3 mm mellanrum mellan hålen. Nåla fast den över partiet som ska rynkas och pricka linjer med hård blyertspenna. Tag bort stramaljen och träckla med stark tråd efter prickmarkeringarna.

Trådarna kan sitta kvar sedan överdelen är färdig.

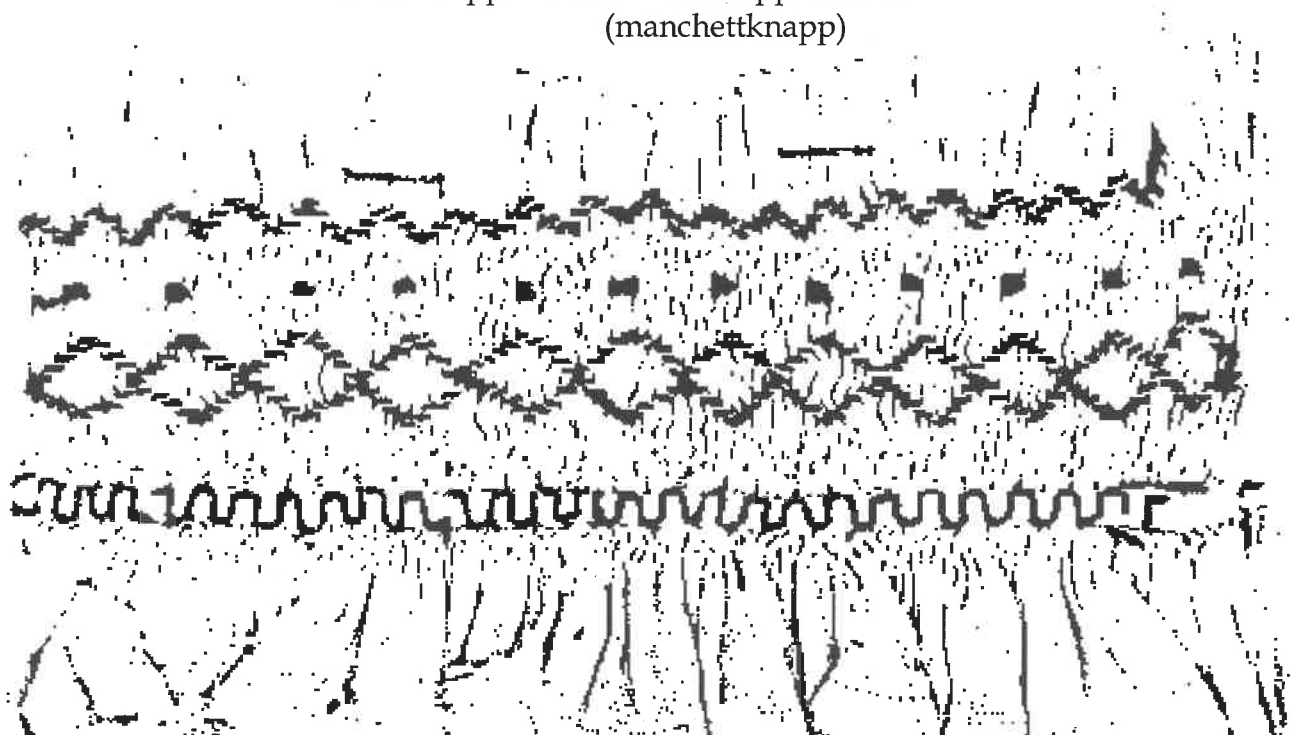
Breareds smocksärk

Överdel med smockbroderier

OBS! ärmen är till formatet bredare än den är lång.
Upptill på ärmen lämnas ca 13 cm orynkat tyg på var sida om
broderiet.
Extra remsa sydd runt ärmhålets sömsmåner.

Broderiet kring handleden.
OBS knapphålen för länknapp i silver.
(manchettknapp)

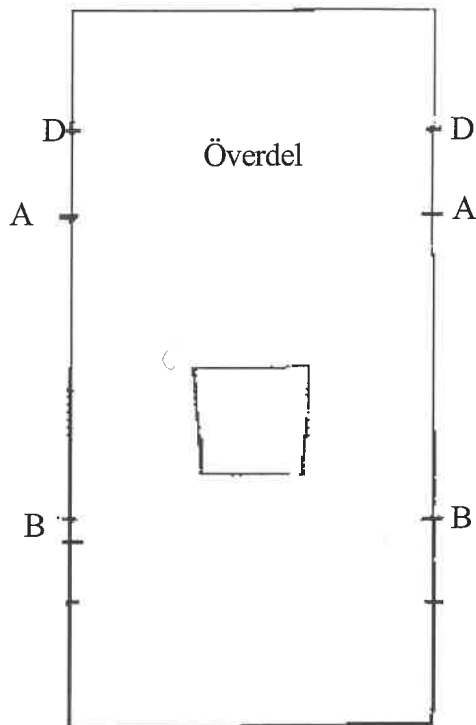

Särk

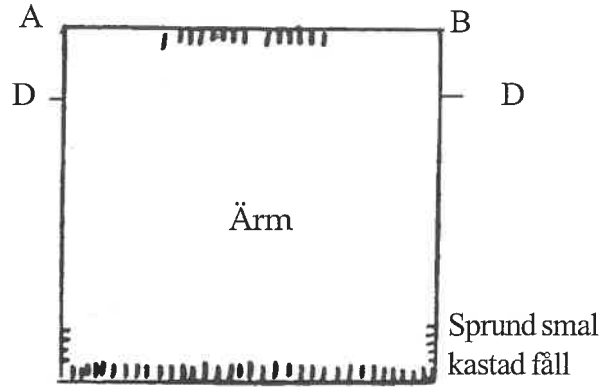
HM 132 44

Skala

1:10

Vecken läggs utår från mitten.

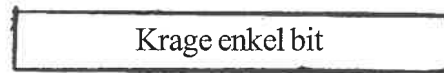
Ärmspjäll

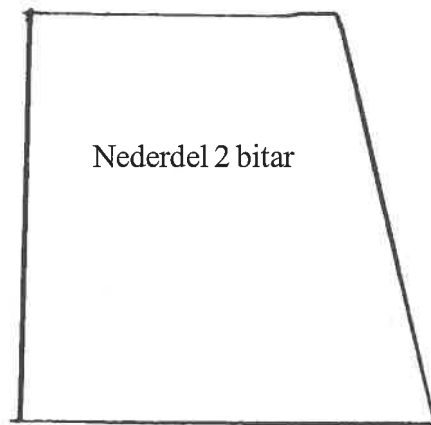
Manchett

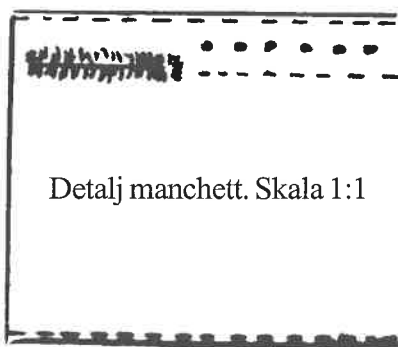
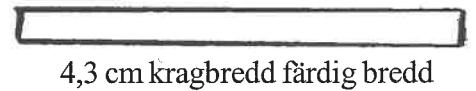
Krage enkel bit

Smal fäll kastad n.
Kragen sys på från
utsidan med prick
stickning. Kastas
sedan från avigsid

Nederdelen är ursprungligen en fyrkantig
bit. Kilen klipps ut och vänds upp och ner.

Nederdelen 11 tr. per cm grovt linne. Överdelen 19 tr.
per cm grovt linne Hopsydd med fällsömmar. Överdel
och nederdel sydda var för sig och kastade ihop senare.

Sydd över 2 trådar i väven med
gammalrosa garn. 1½ cm från
halskanten.

Livstycken

Krogserd sn, Årstad hd

Livstykke i rosa linne med grön kantning. Snörhål och stickning runt "pinnar" i blått lingarn.
Krogserd sn, Årstads hd.

Livstycken

Krogserd sn, Årstad hd

Vävnota

Varv: Lingarn 16/1 färg 468

Inslag: Lingarn 16/1 färg 468

Sked: 100/10 1 tr. i solv 2 tr. i rör

Bindning: Tuskaft

Inslagstäthet: 15 - 16 inslag / cm

Skedbredd: 55,0 cm = 550 rör = 1100 tr

Kantband

44 tr. lingarn 16/1 grön

Livstycket prickstickas runt om med oblekt lingarn.
Snörningshålen sys med blått lingarn och sömmen runt de 16
bambustängerna (halverade) sys med små förstygn i blått lingarn.

Livstycken

Krogserd sn, Årstad hd

Livstycken

Original från Svenborg Karlsdotter

f. 1797 Talsjö

Krogserd sn, Årstad hd

Förkläde

Krogsered socken, Årstads härad

1. *Förkläde* i munkabälte, rosa, blått och vitt. Krogsered sn, Årstads hd.

Vävnota till förkläde i munkabälte

Varp: oblekt bomullsgarn 30/2

Sked: 90/10 2 tr i rör, 1 tr. i solv

Skedbredd: 95 cm

Inslag: rosa, ljusblått, mörkblått, vitt

Förkläde
Krogsered socken, Årstads härad

2. Förkläde i tuskaft, randat i rosa, gult, blått och vitt uppvävt tuskaft.
Svenborg Karlsdotter f. 1797 Talsjö

Mönsterinslag till förkläde nr 2 från Älgås.

Mönster 1	Mönster 4	Mönster 6	mönster 1
20 vitt	3 lj.blått	3 gult	
3 blått	3 vitt	3 lj.blått	mönster 2
20 vitt	3 lj.blått	4 rött	
3 rött	3 vitt	3 lj.blått	mönster 3
20 vitt	12 rött	3 gult	
	3 vitt	5 vitt	mönster 4
3 blått	3 lj.blått	5 rött	
20 vitt	3 vitt	5 vitt	mönster 5
3 rött	3 lj.blått	10 lj.blått	
20 vitt		5 vitt	mönster 4
3 blått		5 rött	
20 vitt		5 vitt	mönster 3
		5 rött	
		7 vitt	mönster 2
Mönster 2	Mönster 5	10 rött	
3 rött	14 vitt	7 vitt	mönster 1
3 vitt	3 rött	5 rött	
3 rött	3 vitt	5 vitt	mönster 6
3 vitt	3 rött	5 rött	
12 rött	3 vitt	5 vitt	mönster 1
3 vitt	12 rött	10 lj.blått	
3 rött	3 vitt	8 gult	mönster 2
3 vitt	3 rött	4 rött	
3 rött	3 vitt	10 blått	mönster 3
	3 rött	5 vitt	
	14 vitt	5 rött	mönster 4
		5 vitt	
	mönster 4	3 gult	mönster 5
Mönster 3	mönster 3	3 lj.blått	
14 vitt		4 rött	mönster 4
8 gult	mönster 2	3 lj.blått	
8 blått		3 gult	mönster 3
6 vitt			
6 rött	mönster 1		mönster 2
6 lj.blått			
6 rött			
6 vitt			mönster 1 + extra vitt
8 blått			
8 gult			
14 vitt			slut + band till linning
			Varpen är vit

Förkläde

Krogsered socken, Årstads härad

3. *Förkläde* i blommigt bomull. Blågrönt (medaljongmönster) i brunt på beige botten. Köpetyg.

Förkläde
Krogsered socken, Årstads härad

5. *Förkläde*, i noppväv.

Huvudbonad

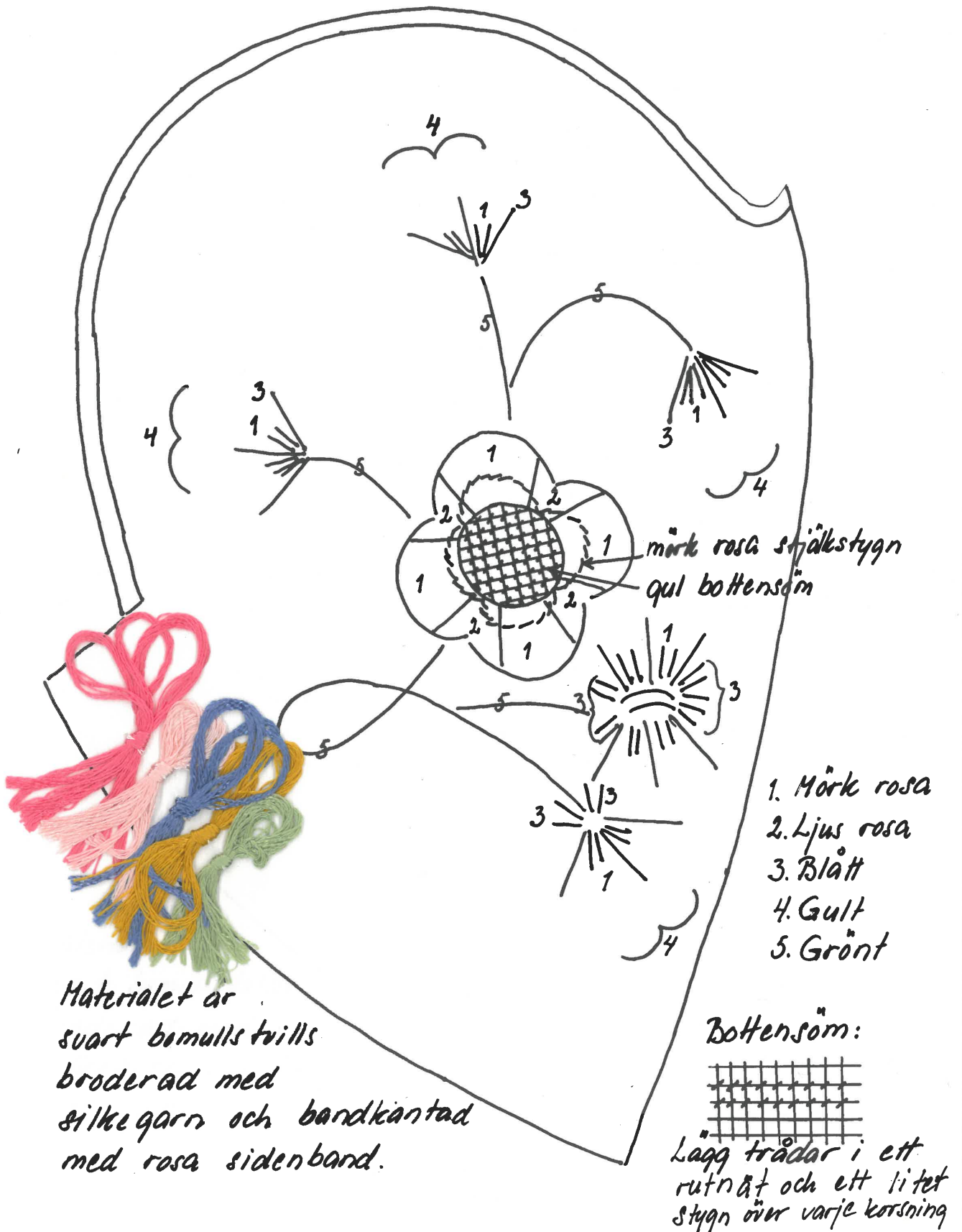
Krogsered socken, Årstads härad

Bindmössa i svart bomull kantad med svart band, foder av blaggarn. Broderi av silke. Kypertvävd bomull. Silke i grönt, blått, gult, mörk rosa, ljus rosa och blommor av tyll.

Mönster till hättan

Krogsered socken, Årstads härad

Schal
Krogsered socken, Årstads härad

Schal till Krogseredsdräkten från 1844. Storlek 83 x 83 cm. Sydd av Anna Johanna Arvidsdotter 1844 till konfirmation

Mönster till schal

Krogsered socken, Årstads härad

1. Vitt
2. Lila
3. Gilt
4. Ljus rosa
5. Mörk rosa
6. Grön
7. Mossgrön
8. Vit tyll

Halskläde: Schal, broderad med silkegarn på rosa siden. Två av blommorna är av tyll som är fäst runt om med flätsöm. Övriga blommor och blad är sydda med plattsöm och stjärksöm. Plattsömmen är ensidig. Originalen finns på Nordiska museet

KROGSERED

Sjal, broderad med silkegarn på rosa siden.
Två av blommorna är av tyll som är fäst
runt om med flåtsöm. Övriga blommor och blad
är sydda med plattsöm och stjälksöm.
Plattsömmen är ensidig.

1. Vitt
2. Lila
3. Gult
4. Ljus rosa

5. Mörk rosa
6. Grön
7. Mossgrön
8. Vit tyll.

Tröja

Krogsered socken, Årstads härad

1. *Tröja* av vitt bomullstyg, struktur vävd randning.

**MÖNSTER 1 - TILL
TRÖJA
KROGSERED SOCKEN,
ÅRSTADS HÄRAD**

**SE KROGSERED, BILAGA 1
UTSKRIFT ANPASSAD
PDF TILL A 4 FORMAT**

**MÖNSTER 2 - TILL
TRÖJA
KROGSERED SOCKEN,
ÅRSTADS HÄRAD**

**SE KROGSERED, BILAGA 2
UTSKRIFT ANPASSAD
PDF TILL A 4 FORMAT**

Vit tyllschal
Krogsered sn. Årstad hd

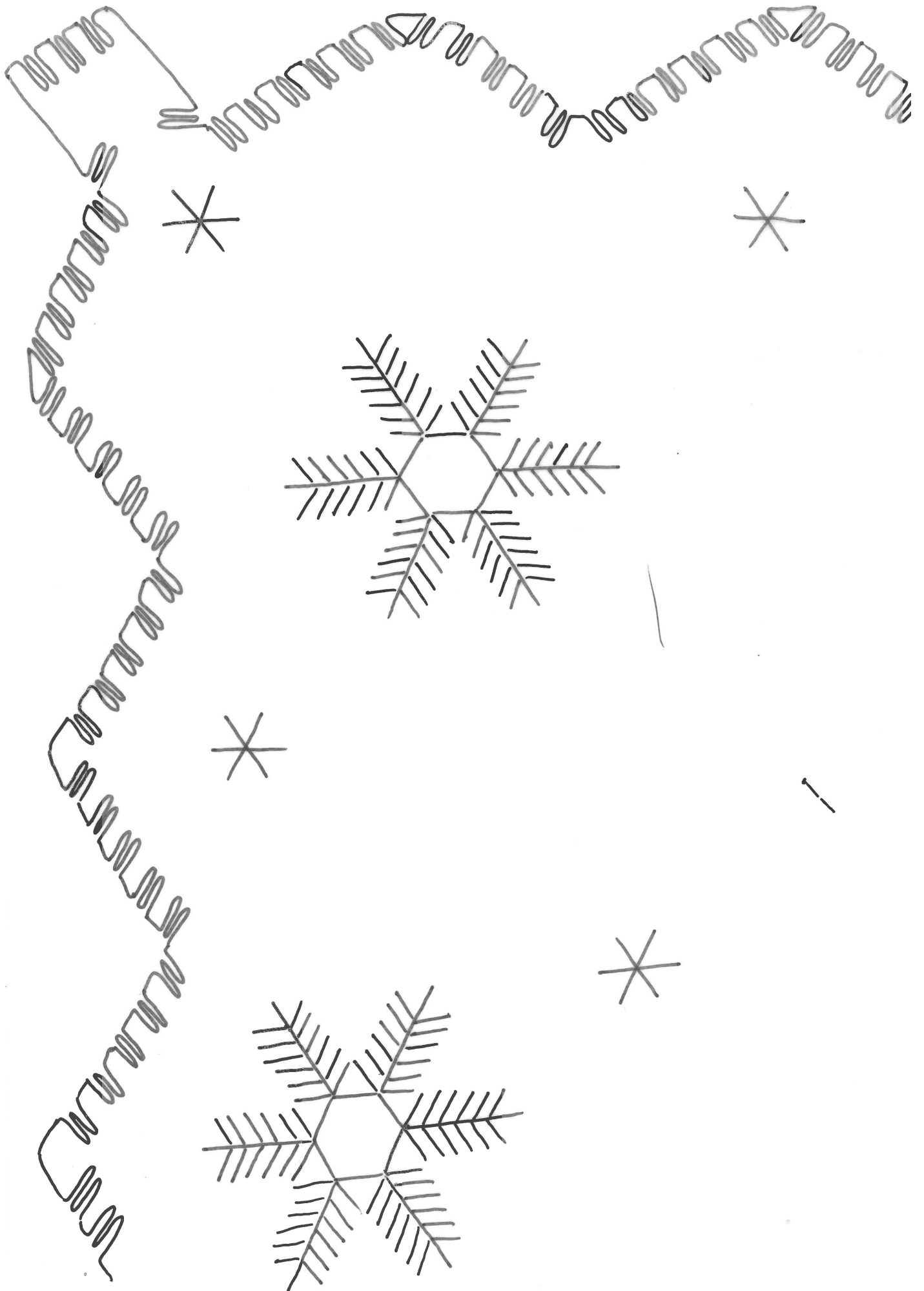
Schal sydd till konfirmation ungf. 1830-talet. Anna Johanna
Arvidsdotter, Älgås

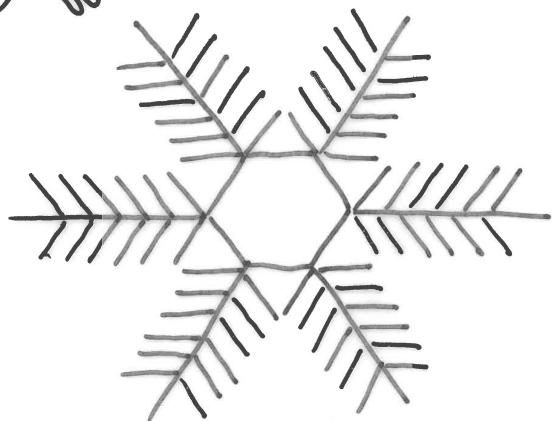
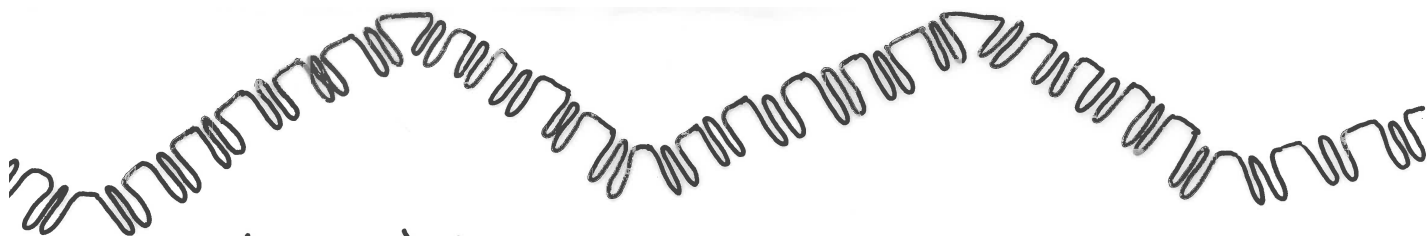
Lin. Man har inget särskilt lin till dräkten. Man kan använda sig av
vilket lin man vill och tycker är vackert. Man använder sig av vit tyll
och syr med vitt lingarn.

Schal

Krogsered socken, Årstads härad

Schal till Krogseredsdräkten från 1844. Storlek 83 x 83 cm. Sydd av Anna Johanna Arvidsdotter 1844 till konfirmation

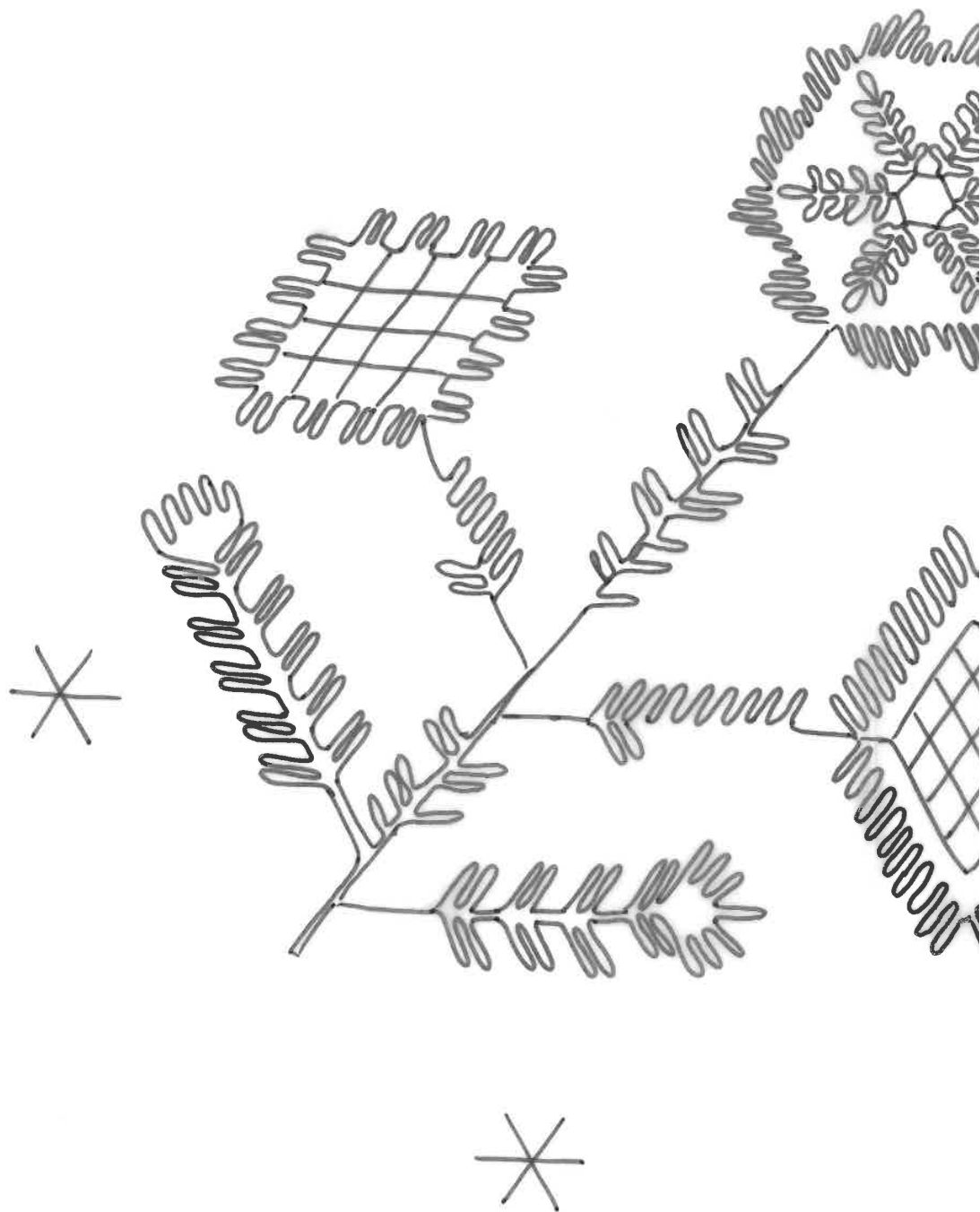

i

—
*

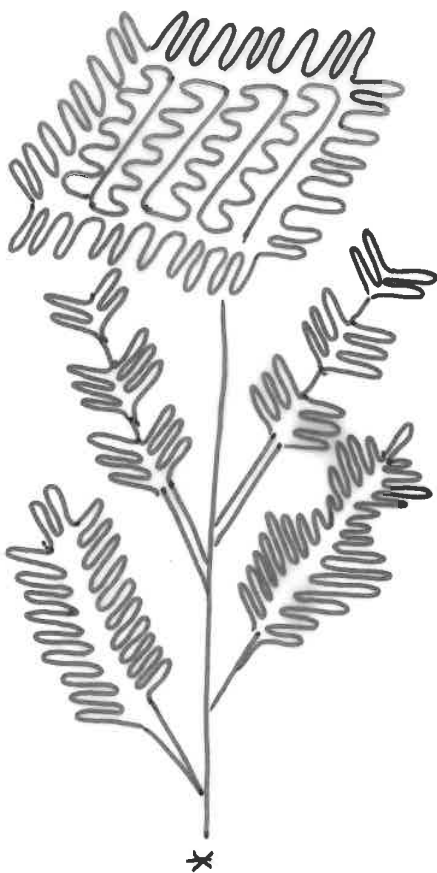
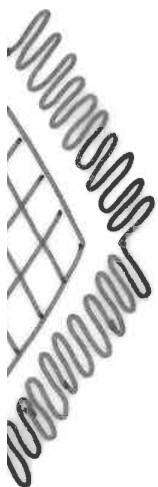
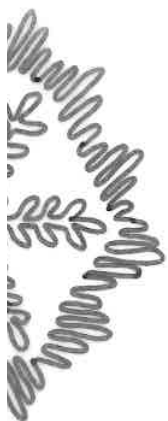

Fäll runt sjalen
dubbelvikt

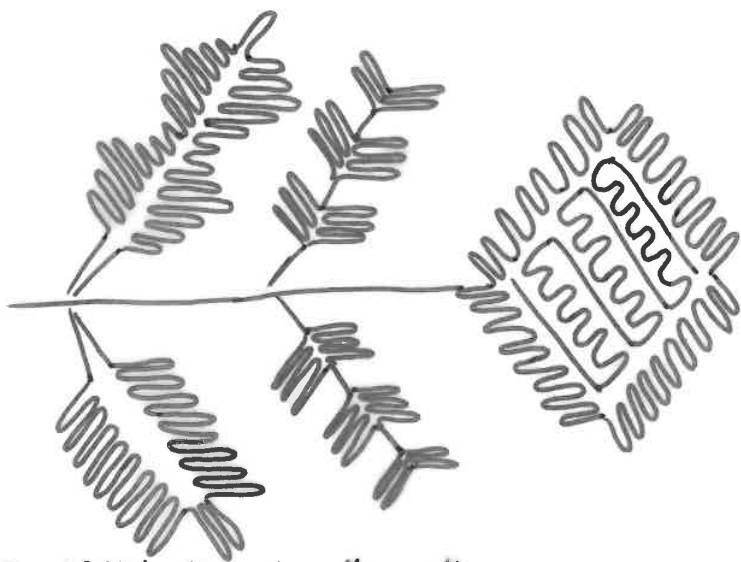
Sjal till Krogseredsdräkt
från 1844

83 x 83 cm

sydd av Anna Johanna t.

ten

Arvidsdotter 1844 till konfirmation

